TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. gegužės 10 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Europos Sąjungos pareigūnas — Pareigūnų tarnybos nuostatai — Privalomasis draudimas pagal Europos Sąjungos institucijų socialinės apsaugos sistemą — Valstybėje narėje gaunamos pajamos iš nekilnojamojo turto — Apmokestinimas bendrąja socialine įmoka, socialiniu mokesčiu ir papildomomis įmokomis pagal valstybės narės teisę — Dalyvavimas finansuojant šios valstybės narės socialinės apsaugos sistemą“

Byloje C-690/15

dėl *cour administrative d'appel de Douai* (Prancūzija) 2015 m. gruodžio 14 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2015 m. gruodžio 21 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Wenceslas de Lobkowicz

prieš

Ministère des Finances et des Comptes publics

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas K. Lenaerts, pirmininko pavaduotojas A. Tizzano, kolegijų pirmininkai R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, L. Bay Larsen, M. Berger ir A. Prechal, teisėjai C. Toader, M. Safjan, D. Šváby, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund ir F. Biltgen (pranešėjas),

generalinis advokatas P. Mengozzi,

posėdžio sekretorė V. Giacobbo-Peyronnel, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2016 m. spalio 18 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— W. de Lobkowicz, atstovaujamo advokato G. Hannotin,

— Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos G. de Bergues, D. Colas, R. Coesme ir D. Segoin,

— Europos Komisijos, atstovaujamos D. Martin ir G. Gattinara,

susipažinęs su 2016 m. gruodžio 6 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

* Proceso kalba: prancūzų

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl Sąjungos teisės išaiškinimo siekiant nustatyti, ar yra vienos valstybės narės teisės aktų taikymo principas, kaip įtvirtintas 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamente (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeistame ir atnaujintame 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 (OL L 28, 1997, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 3 t., p. 3), ir iš dalies pakeistame 1999 m. vasario 8 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 307/1999 (OL L 38, 1999, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 3 t., p. 335) (toliau – Reglamentas Nr. 1408/71), ir vėliau numatytas 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 883/2004 dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo (OL L 166, 2004, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 5 t., p. 72), kaip jį išaiškino Teisingumo Teismas 2015 m. vasario 26 d. Sprendime *de Ruyter* (C-623/13, EU:C:2015:123).

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant į pensiją išėjusio Europos Komisijos pareigūno Wenceslas de Lobkowicz ir *ministère des Finances et des Comptes publics* (Finansų ir iždo ministerija, Prancūzija) ginčą dėl šio pareigūno apmokestinimo socialinėmis įmokomis ir mokesčiais už 2008–2011 m. Prancūzijoje gautas pajamas iš nekilnojamojo turto.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Protokolo (Nr. 7) dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų (OL C 83, 2010, p. 266, toliau – Protokolas) 12 straipsnis suformuluotas taip:

„Remiantis Europos Parlamento ir Tarybos pagal įprastą teisėkūros procedūrą priimtais reglamentais nustatytomis sąlygomis ir tvarka bei pasikonsultavus su atitinkamomis institucijomis Sąjungos pareigūnai ir kiti tarnautojai moka Sąjungai mokesčius nuo iš Sąjungos gaunamos algos, darbo užmokesčio ir kito atlyginimo.

Iš Sąjungos gaunamai algai, darbo užmokesčiui ir kitam atlyginimui netaikomi nacionaliniai mokesčiai.“

4 Šio Protokolo 13 straipsnyje įtvirtinta:

„Pajamų mokesčio, turto mokesčio ir palikimo mokesčio taikymo tikslais bei tarp Sąjungos valstybių narių pasirašytų sutarčių dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo taikymo tikslais Sąjungos pareigūnai ir kiti tarnautojai, kurie vien tik todėl, kad eina pareigas Sąjungos tarnyboje, įgyja gyvenamąją vietą kitos valstybės narės nei šalies, kur prieš pradedant eiti pareigas buvo jų nuolatinė gyvenamoji vieta mokesčių mokėjimo tikslais, teritorijoje, yra laikomi, tiek šalyje, kurioje faktiškai gyvena, tiek toje, kurioje yra jų nuolatinė gyvenamoji vieta, mokesčių mokėjimo tikslais išlaikiusiais nuolatinę gyvenamąją vietą pastarojoje <…>

<…>“

5 To paties Protokolo 14 straipsnyje nustatyta:

„Europos Parlamentas ir Taryba, priimdami reglamentus pagal įprastą teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavę su atitinkamomis institucijomis, nustato Sąjungos pareigūnų ir kitų tarnautojų socialinio draudimo išmokų sistemą.“

6 Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatai (toliau – PTN) ir kitų Sąjungos tarnautojų įdarbinimo sąlygos buvo nustatyti 1968 m. vasario 29 d. Tarybos reglamentu (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68, nustatančiu Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygas bei Komisijos pareigūnams laikinai taikomas specialias priemones (OL L 56, 1968, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 2 t., p. 5), iš dalies pakeistu 2008 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentu (EB, Euratomas) Nr. 1324/2008 (OL L 345, 2008, p. 17).

7 PTN 72 straipsnyje nustatyta:

„1. Pareigūnas <…> pagal [Sąjungos] institucijų bendru sutarimu, pasikonsultavus su Tarnybos nuostatų komitetu, priimtas taisykles yra apdraudžiami sveikatos draudimu iki 80 % patirtų išlaidų. <…>

<…>

Vieną trečdalį tokio draudimo įmokos moka pareigūnas, tačiau jo mokama įmoka neturi viršyti 2 % jo bazinės algos.

<…>“

8 PTN 73 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Nuo tarnybos pradžios pareigūnas yra apdraudžiamas profesinės ligos ir nelaimingų atsitikimų draudimu pagal taisykles, priimtas [Sąjungos] institucijų bendru sutarimu pasikonsultavus su Tarnybos nuostatų komitetu. Jis moka su profesija nesusijusio draudimo įmokas, ne didesnes kaip 0,1 % savo bazinės algos.

<…>“

9 PTN 83 straipsnyje įtvirtinta:

„1. Išmokos pagal šią pensijų sistemą mokamos į [Sąjungos] biudžetą [iš [Sąjungos] biudžeto]. Valstybės narės bendrai užtikrina tokių išmokų mokėjimą pagal toms išlaidoms finansuoti nustatytą skalę.

<…>

2. Pareigūnai padengia trečdalį šios pensijų sistemos finansavimo sąnaudų. Įmoka yra 10,9 % pareigūno bazinės algos, neįskaitant 64 straipsnyje nurodytų dydžių. Ji kas mėnesį išskaičiuojama iš pareigūnų algų. <…>

<…>“

10 Šio 83 straipsnio 2 dalyje numatytos įmokos dydis tikslinamas kas metus. Pagrindinėje byloje nagrinėjamu 2009–2011 m. laikotarpiu šis dydis buvo nustatytas kiekvienų iš nurodytų metų liepos 1 d. atitinkamai 11,3 %, 11,6 % ir 11 %.

11 Pagal Reglamento Nr. 1408/71 2 straipsnio 1 dalį šis reglamentas „taikomas pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ar savarankiškai dirbantiems asmenims ar studentams, kuriems yra ar buvo taikomi vienos ar daugiau valstybių narių teisės aktai ir kurie yra vienos iš valstybių narių piliečiai arba asmenys be pilietybės ar pabėgėliai, gyvenant[iems] kurios nors valstybės narės teritorijoje, bei jų šeimos nariams ir maitintojo netekusiems asmenims [jų išlaikytiniams]“.

12 Reglamento 13 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, taikomi tik vienos valstybės narės teisės aktai. Tie teisės aktai nustatomi remiantis šioje dalyje nustatytomis nuostatomis.“

13 Reglamentą Nr. 1408/71 nuo 2010 m. gegužės 1 d. panaikino ir pakeitė nuo tos dienos taikomas Reglamentas Nr. 883/2004. Tačiau Reglamento Nr. 1408/71 2 straipsnio 1 dalies ir 13 straipsnio 1 dalies formuluotė iš esmės liko identiška atitinkamai Reglamento Nr. 883/2004 2 straipsnio 1 dalies ir 11 straipsnio 1 dalies formuluotėms.

Prancūzijos teisė

14 Pagal pagrindinės bylos faktinėms aplinkybėms taikytinos redakcijos *Code de la sécurité sociale* (Socialinės apsaugos kodeksas) L. 136-6 straipsnį fiziniai asmenys, kurie mokesčių tikslais laikomi nuolat gyvenantys Prancūzijoje, kaip tai suprantama pagal *Code général des impôts* (Bendrasis mokesčių kodeksas) 4B straipsnį, yra apmokestinami pagal Bendrojo mokesčių kodekso 1600-0 C straipsnį, kuris įtrauktas į šio kodekso nuostatas, reglamentuojančias „bendrąją socialinę įmoką, mokamą į *Caisse nationale d'allocations familiales* (Nacionalinė šeimos išmokų kasa), *fonds de solidarité vieillesse* (Senatvės solidarumo fondas) ir privalomojo sveikatos draudimo sistemą“ (toliau – BSĮ), ir todėl moka įmoką nuo pajamų iš turto, apskaičiuojama nuo sumos iki mokesčių mokėjimo, nuo kurios nustatomas pajamų mokestis; į šias pajamas patenka pajamos iš nekilnojamojo turto.

15 Pagal pagrindinės bylos faktinėms aplinkybėms taikytinos redakcijos Bendrojo mokesčių kodekso 1600-0Fbis straipsnį minėti asmenys pagal Socialinės apsaugos kodekso L. 245-14 straipsnį dar apmokestinami „socialiniu mokesčiu“, kurio dydis pagal nagrinėjamiems metams taikomo Socialinės apsaugos kodekso L. 245-16 straipsnį buvo 2 % nuo šių pajamų. Be to, iš *Code de l'action sociale et des familles* (Socialinės paramos ir šeimos kodeksas) matyti, kad nuo minėtų pajamų taip pat atskaičiuojama 0,3 % papildoma įmoka remiantis L. 14-10-4 straipsniu ir 1,1 % papildoma įmoka remiantis L. 262-24 straipsniu.

Pagrindinės bylos aplinkybės ir prejudicinis klausimas

16 Nuo 1979 m. iki išėjimo į pensiją, t. y. iki 2016 m. sausio 1 d., Prancūzijos pilietis W. de Lobkowicz buvo Komisijos pareigūnas. Dėl šios priežasties jis buvo apdraustas pagal Europos Sąjungos institucijų socialinės apsaugos bendrą sistemą.

17 Pagal Protokolo 13 straipsnį W. de Lobkowicz mokesčių tikslais nuolat gyvena Prancūzijoje. Šioje valstybėje narėje jis gauna pajamų iš nekilnojamojo turto. 2008–2011 m. šios pajamos buvo apmokestintos BSĮ, įmoka socialinės apsaugos sistemos skolai padengti (toliau – ĮSDSP), 2 % socialiniu mokesčiu ir šio mokesčio papildomomis atitinkamai 0,3 % ir 1,1 % įmokomis.

18 Mokesčių administratoriui atsisakius patenkini prašymą atleisti nuo minėtų įmokų ir mokesčių, W. de Lobkowicz pareiškė ieškinį, kuriuo siekė būti atleistas nuo mokėjimo, *tribunal administratif de Rouen* (Ruano administracinis teismas, Prancūzija).

19 2013 m. gruodžio 13 d. sprendimu šis teismas nusprendė, kad nėra pagrindo priimti sprendimą dėl visų ĮSDSP priskirtinų sumų, kurias W. de Lobkowicz sumokėjo nagrinėjamais metais, nes vykstant procesui jis buvo atleistas nuo jų mokėjimo, ir atmetė kitus W. de Lobkowicz reikalavimus.

20 W. de Lobkowicz pateikė apeliacinį skundą dėl šio sprendimo *cour administrative d'appel de Douai* (Duė apeliacinis administracinis teismas, Prancūzija). Jis iš esmės šio teismo prašė priimti sprendimą dėl atleidimo nuo likusių ginčijamų mokesčių.

21 Pirmiausia prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad nagrinėjamos įmokos ir mokesčiai pagal nacionalinę teisę yra laikomi privalomaisiais mokėjimais, todėl tai, kad W. de Lobkowicz arba jo šeimos nariai iš jų negaus jokios tiesioginės grąžos, neturi reikšmės.

22 Toliau šis teismas nurodo, kad iš 2015 m. vasario 26 d. Teisingumo Teismo sprendimo *de Ruyter* (C-623/13, EU:C:2015:123) matyti, jog mokestinės įmokos nuo pajamų iš turto, kurios tiesiogiai ir reikšmingai susijusios su tam tikromis socialinės apsaugos sritimis, išvardytomis Reglamento Nr. 1408/71 4 straipsnyje, t. y. BSĮ, 2 % socialinis mokestis ir 0,3 % papildoma įmoka, patenka į šio reglamento taikymo sritį. Dėl tų pačių priežasčių, kuriomis tame sprendime rėmėsi Teisingumo Teismas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad papildoma 1,1 % dydžio įmoka turi būti taip pat laikoma patenkančia į šio reglamento taikymo sritį.

23 Vis dėlto jis primena, kad 2000 m. spalio 3 d. Sprendimo *Ferlini* (C-411/98, EU:C:2000:530) 41 punkte Teisingumo Teismas yra konstatavęs, kad Sąjungos pareigūnai ir jų šeimų nariai, kurie privalomai apdraudžiami pagal Sąjungos institucijų socialinės apsaugos sistemą, negali būti laikomi darbuotojais, kaip jie suprantami pagal Reglamentą Nr. 1408/71. Todėl šio reglamento 13 straipsnyje įtvirtintas vienos valstybės narės teisės aktų taikymo principas jiems netaikomas.

24 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas patikslina, kad nors Sąjungos pareigūnai turi darbuotojo statusą, kaip tai suprantama pagal SESV 45 straipsnio nuostatas, šiame straipsnyje neįtvirtina jokio bendro valstybių narių ir Sąjungos institucijų kompetencijos, susijusios su socialinio draudimo išmokų arba specialių neįmokinių išmokų finansavimu, paskirstymo kriterijaus, dėl kurio būtų galima manyti, kad W. de Lobkowicz apmokestinimas nagrinėjamomis įmokomis ir mokesčiais turėtų būti laikomas „diskriminacine priemone“, kaip ji suprantama pagal šį straipsnį.

25 Vis dėlto manydamas, kad išlieka abejonių dėl W. de Lobkowicz apmokestinimo nagrinėjamomis įmokomis ir mokesčiais suderinamumo su Sąjungos teise, *cour administrative d'appel de Douai* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar pagal Sąjungos teisės principą draudžiama apmokestinti Europos Komisijos pareigūną bendrąja socialine įmoka ir atitinkamai 0,3 % ir 1,1 % dydžio socialiniu mokesčiu ir šio mokesčio papildomomis įmokomis už šioje Europos Sąjungos valstybėje narėje gaunamas pajamas iš nekilnojamojo turto?“

Dėl prejudicinio klausimo

Dėl priimtinumo

26 Prancūzijos vyriausybė kaip pagrindinį argumentą nurodo tai, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra nepriimtinas, nes jame Teisingumo Teismui nenurodyta faktinių aplinkybių, būtinų tam, kad jis naudingai atsakytų į pateiktą klausimą. Iš tiesų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pateikė klausimą, susijusį su SESV 45 straipsniu, tačiau nepatikslino nei ieškovo pagrindinėje byloje pilietybės, nei to, ar jis pasinaudojo savo teise į laisvą judėjimą, kad užsiimtų profesine veikla.

27 Šiuo klausimu primintina, kad Teisingumo Teismas gali atsisakyti priimti sprendimą dėl nacionalinio teismo pateikto prašymo tik jeigu akivaizdu, kad prašomas Sąjungos teisės išaiškinimas visiškai nesusijęs su pagrindinėje byloje nagrinėjamo ginčo aplinkybėmis arba dalyku, jeigu problema hipotetinė arba jeigu Teisingumo Teismas neturi informacijos apie faktines ir teisines aplinkybes, būtinos tam, kad naudingai atsakytų į jam pateiktus klausimus (žr., be kita ko, 2010 m. birželio 22 d. Sprendimo *Melki ir Abdeli*, C-188/10 ir C-189/10, EU:C:2010:363, 27 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją ir 2013 m. balandžio 18 d. Sprendimo *Mulders*, C-548/11, EU:C:2013:249, 27 punktą).

28 Iš tiesų siekiant pateikti Sąjungos teisės išaiškinimą, kuris būtų naudingas nacionaliniam teismui, kaip tai pažymima Teisingumo Teismo procedūros reglamento 94 straipsnyje, reikia, kad nacionalinis teismas pakankamai tiksliai nurodytų faktines aplinkybes ir taikomą teisę, susijusią su jo pateikiamais klausimais, arba bent paaiškintų šiuos klausimus pagrindžiančias faktines prielaidas (2010 m. kovo 11 d. Sprendimo *Attanasio Group*, C-384/08, EU:C:2010:133, 32 punktas ir 2013 m. gruodžio 5 d. Sprendimo *Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken*, C-514/12, EU:C:2013:799, 17 punktas).

29 Nagrinėjamu atveju reikia nurodyti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimas neginčijamai susijęs su Sąjungos teisės aiškinimu. Šiuo klausimu pažymėtina, kad, priešingai, nei teigia Prancūzijos vyriausybė, šis klausimas nėra aiškiai susijęs su SESV 45 straipsniu, bet jame bendrai nurodoma, jog egzistuoja „Sąjungos teisės principas“, kuriuo užkertamas kelias Sąjungos pareigūno apmokestinimui socialiniais mokesčiais ir įmokomis, kaip yra pagrindinėje byloje, už valstybėje narėje, kurios jis nuolat gyvena mokesčių tikslais, gautas pajamas iš nekilnojamojo turto.

30 Be to, sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą apibūdintas pagrindinės bylos dalykas, kaip tai matyti iš šio sprendimo 17–20 punktų, kuriuose pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teiginiai. Šis teismas taip pat primena bylai svarbių nacionalinės teisės nuostatų turinį ir nurodo priežastis, paskatinusias jį kelti klausimą dėl Sąjungos teisės aiškinimo, remdamasis Teisingumo Teismo jurisprudencija šioje srityje ir, visų pirma, 2015 m. vasario 26 d. Sprendimu *de Ruyter* (C-623/13, EU:C:2015:123).

31 Vadinasi, reikia manyti, kad sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą nurodytos faktinės ir teisinės aplinkybės, kuriomis remdamasis Teisingumo Teismas gali pateikti naudingą atsakymą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

32 Atsižvelgiant į šias aplinkybes, prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra priimtinas.

Dėl esmės

33 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar tokį vienos valstybės narės teisės aktų socialinės apsaugos srityje taikymo principą, kaip nurodytas Reglamente Nr. 1408/71, vėliau Reglamente Nr. 883/2004 ir patikslintas 2015 m. vasario 26 d. Sprendime *de Ruyter* (C-623/13, EU:C:2015:123), reikia aiškinti taip, kad juo draudžiami nacionalinės teisės aktai, kaip nagrinėjami pagrindinėje byloje, kuriuose numatyta, kad Sąjungos pareigūno gautos pajamos iš nekilnojamojo turto valstybėje narėje, kurioje šis pareigūnas turi nuolatinę gyvenamąją vietą mokesčių tikslais, yra apmokestinamos socialinėmis įmokomis ir mokesčiais, kurie skiriami tos pačios valstybės narės socialinės apsaugos sistemai finansuoti.

34 Pirma, primintina, kad nors valstybės narės išlaiko kompetenciją organizuoti savo socialinės apsaugos sistemas, ją vykdydamos jos turi laikytis Sąjungos teisės (2008 m. balandžio 1 d. Sprendimo *Prancūzų bendruomenės vyriausybė ir Valonijos vyriausybė*, C-212/06, EU:C:2008:178, 43 punktas; 2016 m. sausio 21 d. Sprendimo *Komisija / Kipras*, C-515/14, EU:C:2016:30, 38 punktas ir 2016 m. spalio 6 d. Sprendimo *Adrien ir kt.*, C-466/15, EU:C:2016:749, 22 punktas).

35 Antra, Sąjungos pareigūnas gali turėti darbuotojo migranto statusą, kaip tai suprantama pagal SESV 45 straipsnį, kaip valstybės narės pilietis, dirbantis kitos, ne savo kilmės, valstybės narės teritorijoje. Vis dėlto kadangi Sąjungos pareigūnams netaikomi nacionalinės teisės aktai socialinės apsaugos srityje, nurodyti Reglamento Nr. 1408/71 2 straipsnio 1 dalyje ir toje pačioje Reglamento Nr. 883/2004 nuostatoje, kuriose apibrėžta šių reglamentų taikymo asmenims sritis, šie pareigūnai negali būti laikomi „darbuotojais“, kaip tai suprantama pagal šiuos reglamentus. Šiomis aplinkybėmis jiems taip pat netaikomas SESV 48 straipsnis, kuriame Tarybai patikėtas uždavinys nustatyti sistemą, leidžiančią darbuotojams įveikti kliūtis, kurių gali atsirasti dėl socialinės apsaugos srityje priimtų

nacionalinių taisyklių, ir ji šį uždavinį įvykdė priimdama Reglamentą Nr. 1408/71 ir vėliau Reglamentą Nr. 883/2004 (šiuo klausimu žr. 2000 m. spalio 3 d. Sprendimo *Ferlini*, C-411/98, EU:C:2000:530, 41 ir 42 punktus ir 2004 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *My*, C-293/03, EU:C:2004:821, 34–37 punktus).

36 Iš tiesų Sąjungos pareigūnams taikoma Sąjungos institucijų bendra socialinės apsaugos sistema, kurią pagal Protokolo 14 straipsnį laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros ir pasikonsultavę su institucijomis reglamentais nustatė Europos Parlamentas ir Taryba.

37 Ši socialinio draudimo išmokų sistema buvo sukurta PTN, kurių V antraštinėje dalyje „Pareigūnų tarnybinės pajamos ir socialinio draudimo išmokos“ ir, visų pirma, šios antraštinės dalies 2 ir 3 skyriuose, susijusiuose su socialine apsauga ir pensijomis, įtvirtintos Sąjungos pareigūnams taikomos taisyklės.

38 Todėl Sąjungos pareigūnų teisinei padėčiai, kiek tai susiję su jų pareigomis socialinės apsaugos srityje, taikoma Sąjungos teisė dėl jų darbo santykio su Sąjunga (šiuo klausimu žr. 1983 m. liepos 13 d. Sprendimo *Forcheri*, 152/82, EU:C:1983:205, 9 punktą).

39 Taigi tokia valstybių narių pareiga laikytis Sąjungos teisės įgyvendinant savo kompetenciją organizuoti savo socialinės apsaugos sistemas, kokia priminta šio sprendimo 34 punkte, taip pat apima ir pareigą laikytis taisyklių, kuriose reguliuojamas Sąjungos pareigūno darbo santykis su Sąjunga, t. y. Protokolo ir PTN susijusių nuostatų.

40 Pirma, šiuo klausimu, kaip pabrėžė generalinis advokatas savo išvados 72 punkte, Protokolas turi tokią pačią teisinę galią kaip Sutartys (2014 m. gruodžio 18 d. Nuomonės 2/13 (Sąjungos prisijungimas prie EŽTK), EU:C:2014:2454, 161 punktas).

41 Pagal analogiją su Protokolo 12 straipsniu, kuriame įtvirtinta, kad Sąjungos pareigūnai moka Sąjungai bendrus mokesčius nuo iš jos gaunamos algos, darbo užmokesčio ir kito atlyginimo, todėl numatytas šių sumų atleidimas nuo nacionalinių mokesčių, šio Protokolo 14 straipsnis tiek, kiek jame Sąjungos institucijoms priskiriama kompetencija nustatyti jų pareigūnų socialinės apsaugos sistemą, turi būti laikomas pašalinančiu iš valstybių narių kompetencijos pareigą Sąjungos pareigūnus privalomai apdrausti pagal nacionalinę socialinės apsaugos sistemą ir šių pareigūnų pareigą prisidėti prie šios sistemos finansavimo.

42 Antra, kadangi PTN buvo įtvirtinti Reglamentu Nr. 259/68, jie turi visus SESV 288 straipsnyje, pagal kurį reglamentas yra taikomas visuotinai, privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse, išvardytus požymius. Darytina išvada, kad ir valstybės narės turi laikytis PTN (šiuo klausimu žr. 1981 m. spalio 20 d. Sprendimo *Komisija / Belgija*, 137/80, EU:C:1981:237, 7 ir 8 punktus; 1987 m. gegužės 7 d. Sprendimo *Komisija / Belgija*, 186/85, EU:C:1987:208, 21 punktą; 2003 m. gruodžio 4 d. Sprendimo *Kristiansen*, C-92/02, EU:C:2003:652, 32 punktą ir 2015 m. vasario 4 d. Sprendimo *Melchior*, C-647/13, EU:C:2015:54, 22 punktą).

43 Šiomis aplinkybėmis pažymėtina, kad iš PTN 72 straipsnio 1 dalies ketvirtos pastraipos matyti, jog dalį reikiamos sveikatos draudimo įmokos moka apdraustasis, tačiau ši įmoka neturi viršyti 2 % jo bazinės algos. PTN 73 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad nuo tarnybos pradžios pareigūnas apdraudžiamas profesinės ligos ir nelaimingų atsitikimų draudimu ir jis privalomai moka su profesija nesusijusio draudimo įmokas, ne didesnes kaip 0,1 % jo bazinės algos. Taip pat ir iš PTN 83 straipsnio 2 dalies matyti, kad pareigūnai padengia trečdalį pensijų sistemos finansavimo sąnaudų ir ši įmoka nustatoma kaip bazinės algos procentinė dalis.

44 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad tik Sąjunga, o ne valstybės narės turi kompetenciją nustatyti Sąjungos pareigūnams taikomas taisykles, susijusias su jų pareigomis socialinės apsaugos srityje.

45 Iš tiesų, kaip pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 76 punkte, Protokolo 14 straipsnis ir PTN nuostatos Sąjungos pareigūnų socialinės apsaugos srityje atlieka jų atžvilgiu tokią pačią funkciją kaip Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnis ir Reglamento Nr. 883/2004 11 straipsnis, – draudžia nustatyti Sąjungos pareigūnams pareigą mokėti įmokas į skirtingas socialinės apsaugos sistemas.

46 Taigi tokiomis nacionalinės teisės nuostatomis, kaip nagrinėjamos pagrindinėje byloje, pagal kurias Sąjungos pareigūno pajamos apmokestinamos socialinėmis įmokomis ir mokesčiais, kurie specialiai skiriami atitinkamos valstybės narės socialinės apsaugos sistemai finansuoti, pažeidžiama Sąjungos išimtinė kompetencija, jai suteikta Protokolo 14 straipsniu ir PTN taikytinomis nuostatomis, ypač nuostatomis, kuriose įtvirtintos Sąjungos pareigūnų privalomos įmokos, skirtos socialinės apsaugos sistemai finansuoti.

47 Be to, kyla pavojus, kad dėl tokių nuostatų bus pažeistas vienodas požiūris į Sąjungos pareigūnus ir taip bus atgrasoma nuo profesinės veiklos vykdymo Sąjungos institucijoje, nes kai kurie pareigūnai privalės mokėti įmokas ne tik į Sąjungos institucijų bendrą socialinės apsaugos sistemą, bet ir į nacionalinę socialinės apsaugos sistemą.

48 Pateikta analize negalima abejoti remiantis Prancūzijos vyriausybės teiginiais, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamas socialines įmokas ir mokesčius reikia laikyti „mokesčiais“, kurie mokami ne nuo pajamų iš darbo, bet nuo pajamų iš nekilnojamojo turto ir dėl kurių tiesiogiai neatsiranda atlygis arba grąža socialinio draudimo išmokomis. Iš tiesų, kaip matyti iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateiktos informacijos, bet kokiu atveju šios įmokos ir mokesčiai yra tiesiogiai ir specialiai skirti Prancūzijos socialinės apsaugos sistemos sritims finansuoti. Todėl Sąjungos pareigūnas, kaip W. de Lobkowicz, negali būti jais apmokestinamas, nes jo mokestinės pareigos socialinės apsaugos srityje yra išimtinai reguliuojamos Protokolo ir PTN ir dėl šios priežasties nepatenka į valstybių narių kompetenciją (dėl Reglamento Nr. 1408/71 pagal analogiją žr. 2015 m. vasario 26 d. Sprendimo *de Ruyter*, C-623/13, EU:C:2015:123, 23, 26, 28 ir 29 punktus).

49 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip: Protokolo 14 straipsnį ir PTN nuostatas, susijusias su Sąjungos institucijų bendra socialinės apsaugos sistema, reikia aiškinti taip, kad jais draudžiami tokie nacionalinės teisės aktai, kaip nagrinėjami pagrindinėje byloje, kuriuose numatyta, kad Sąjungos pareigūno gautos pajamos iš nekilnojamojo turto valstybėje narėje, kurioje šis pareigūnas turi nuolatinę gyvenamąją vietą mokesčių tikslais, yra apmokestinamos socialinėmis įmokomis ir mokesčiais, kurie skirti tos pačios valstybės narės socialinės apsaugos sistemai finansuoti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

50 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

Protokolo (Nr. 7) dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų, pridėto prie ES, ESV ir EAEB sutarčių, 14 straipsnį, taip pat Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatų nuostatas, susijusias su Sąjungos institucijų bendra socialinės apsaugos sistema, reikia aiškinti taip, kad jais draudžiami tokie nacionalinės teisės aktai, kaip nagrinėjami pagrindinėje byloje, kuriuose numatyta, kad Europos Sąjungos pareigūno gautos pajamos iš nekilnojamojo turto valstybėje narėje, kurioje šis pareigūnas turi nuolatinę gyvenamąją vietą mokesčių tikslais, yra apmokestinamos socialinėmis įmokomis ir mokesčiais, kurie skirti tos pačios valstybės narės socialinės apsaugos sistemai finansuoti.

Parašai